

Metsänomistajalähtöinen energiapuun toimitusketju Suomessa

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK) on vastuussa metsänomistajien edunvalvonnasta Suomessa. Alueellisesti ja operatiivisesti metsänomistajia palvelee 59 metsänhoitoyhdistystä. Näissä on yhteensä 202 000 metsänomistajajäsentä, jotka edustavat suurinta osaa suomalaisesta yksityismetsäomaisuudesta. Organisoitu metsänomistajien yhteinen edunvalvonta mahdollistaa alueellisen, kansallisen ja kansainvälisen kehittämisen.

Energiapuu on tärkeä osa puumarkkinoita Suomessa. Tavoitteena on esitellä metsänomistajalähtöisen energiapuun toimitusketjua Suomessa. Aineisto kerättiin kyselyllä metsänhoitoyhdistyksille (6/2021) ja hyödyntäen tilastoaineistoja.

Tulokset:

- Rankapuu arvioitiin tärkeimmäksi energiapuulajiksi
- Metsänhoitoyhdistyksien energiapuun toimitusketjun tärkeimmiksi osiksi arvioitiin markkinoinnin organisointi metsänomistajille (89%) ja korjuu tienvarteen (89%). Energiapuun organisointi terminaalivarastoihin (59%) ja haketuksen organisointi (51%) arvioitiin pienemmäksi osaksi metsänhoitoyhdistyksien energiapuun toimitusketjua
- Yleisin energiapuun organisoinnin toimintamalli metsänhoitoyhdistyksissä on oman korjuupalvelun hyödyntäminen (76%), kun taas yhtiöpohjainen toimintamalli (14%) tai yhteistyömalli (8%) eivät olleet niin yleisiä
- Energiapuun korjuun kustannukset nuorissa metsissä arvioitiin olevan suurin syy, joka estää saavuttamaan energiapuun toimituksien tavoitemääriä
- Energiapuun tarpeen arvioitiin kasvavan johtuen muutoksista energiamarkkinoilla. Tänä vuonna turpeen käytön vähentämisen arvioitiin lisäävän energiapuun käyttöä.

Johtopäätökset:

- Energiapuun kustannustehokkaiden korjuumenetelmien kehittäminen oleellista nuorissa metsissä
- Metsänhoitoyhdistysten rooli on ollut enemmän energiapuun toimitusketjujen alkupäässä
- Metsänhoitoyhdistysten oma korjuupalvelu on tärkeä osa metsänomistajalähtöisiä palveluita erityisesti energiapuuhankinnassa

Kuva: Kalle Karttunen

AVAINSANAT

Energiapuu, metsänomistaja, toimitusketju, metsänhoitoyhdistys

MAA

Suomi

KIRJOITTAJA

Kalle Karttunen, tutkimuspäällikkö, MTK

VASTUUVAPAAUS

Tämä abstrakti heijastaa vain kirjoittajan näkemyksiä, eikä Branches -hanke vastaa abstraktin sisältämän tiedon käytöstä milteään osin.

WWW-SIVUT

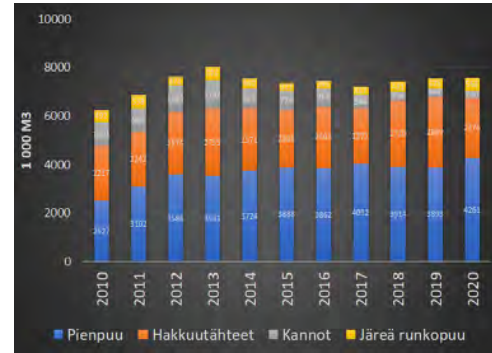
www.branchesproject.eu

LISÄTIETOA

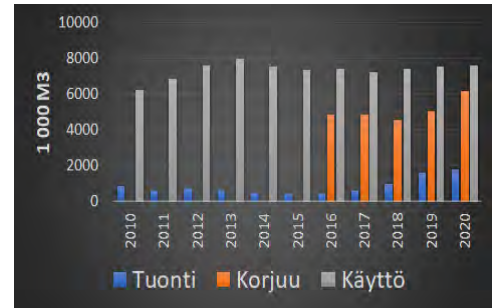
Energiapuun toimitusketjut voidaan organisoida monella tapaa Suomessa. Metsänomistajalähtöinen energiapuun hankinta tärkeä osa toimitusketjuja erityisesti, kun kehitetään energiapuun korjuuta nuorissa metsissä. Tarpeena on tuntea metsänomistajien tavoitteet ja tarpeet metsänhoidossa energiapuun hyödyntämisen suhteen. Nuorten metsien energiapuuharvennus on tärkeä osa metsänhoitoa. Metsänhoitoyhdistykset ovat metsänomistajalähtöisiä yhdistyksiä. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenet edustavat suurinta osaa yksityisten metsänomistajien metsäomaisuudesta Suomessa.

Energiapuun käyttömäärä oli Suomessa vuonna 2020 yhteensä 8,2 milj. m³, josta pieniläpimittaisen energiapuun osuus oli 4,3 milj. m³ (kuva 1). Energiapuun tuonti on lisääntynyt viime vuosina. Vuonna 2020 puuta tuotiin energiakäyttöön jo 1,8 milj. m³ (kuva 2). Energiapuun korjuun määrä vuonna 2020 oli 6,2 milj. m³, josta pieniläpimittaisen energiapuun osuus oli 3,8 milj. m³. Metsänhoitoyhdistyksen toimitusketjujen kautta korjattiin energiapuuta 1,6 milj. m³ vuonna 2020 (kuva 3). Lisäksi energiapuuta ohjautuu myös suoraan metsäyhtiöiden hakkuiden yhteydessä, vaikka korjuun valvonta olisi organisoitu metsänhoitoyhdistyksen kautta. Metsänomistajalähtöisten energiapuun toimitusketjujen osuus on merkittävä Suomessa. Kustannustehokkaiden menetelmien löytäminen nuoren metsän energiapuun korjuuseen ja toimitusketjuihin olisi oleellista metsänomistajienkin kannalta projektin aikana.

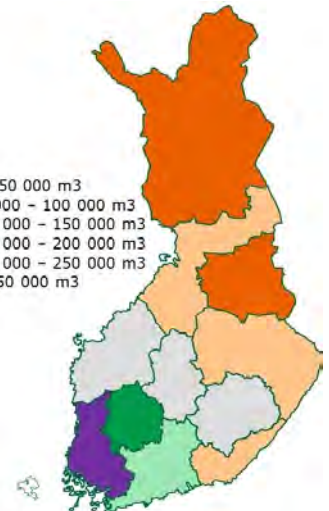
Koordinaattori: Johanna Routa - (Luke) johanna.routa@luke.fi
Tiedonvälitys: itabia@mclink.it
www.branchesproject.eu

Kuva 1. Metsähakkeen käyttö vuosina 2010-2020 (Luke)

Kuva 2. Metsähakkeen tuonti, korjuu ja käyttö vuosina 2010-2020 (Luke)

Kuva 3. Metsänhoitoyhdistysten energiapuutoimitukset alueittain Suomessa (MTK)

ABOUT BRANCHES

BRANCHES on H2020 "Koordinointi ja tukitoimi" hanke, johon osallistuu 12 partneria viidestä eri maasta. Hankkeen tavoitteena on parantaa biomassan toimitusketjujen elinkelpoisuutta ja kilpailukykyä sekä edistää kustannustehokkaiden teknologioiden ja uusien innovaatioiden syntymistä maaseudulle. Tavoitteiden saavuttamiseksi hankkeessa vahvistetaan tiedonsiirtoa käytännön toimijoiden ja tutkijoiden välillä mm. seminaareissa, työpajoissa, esittelytilaisuuksissa sekä jakamalla tietoa erilaisina yhteenvetoina, tietosivuna ja ohjeina.

BRANCHES -hanketta rahoittaa EU:n Horizon 2020 tutkimus- ja innovaatio-ohjelma Sopimus nro. 101000375

THE PARTNERSHIP

